

Pekin & Pekin'in ödüllü Bankacılık & Finans takımı bankalara ve finansal kuruluşlara düzenli olarak mevzuata uyum ve hukuki görüş desteği vermekle birlikte çok yönlü ve kompleks konulara da odaklanarak müvekkillerine doğrudan pratik ve yenilikçi hukuki tavsiyelerde bulunur.

Söz konusu gelişmelerin ticari ve kurumsal menfaatlerinizi nasıl etkileyebileceğine ilişkin olarak lütfen bizlerle iletişime geçiniz:

Ahmed Pekin

Kıdemli Ortak,
Uyuşmazlık Çözümü & Tahkim,
Bankacılık & Finans
Email: [apekin@pekin-pekin.com](mailto:apekina@pekin-pekin.com)

Eda Beltan

Kıdemli Avukat, Bankacılık & Finans
Email: ebeltan@pekin-pekin.com

Bankacılık & Finans

Türk Yabancı Para Mevzuatında Döviz Kredilerine İlişkin Yeni Sınırlamalar

Bakanlar Kurulu tarafından 1567 sayılı Kanun uyarınca düzenlenen Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karar'da (11 Ağustos 1989 tarihli ve 20249 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanmıştır) ("**32 Sayılı Karar**") ve Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğ'de (28 Şubat 2008 tarihli ve 26801 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanmıştır) ("**2008-32/34 Sayılı Tebliğ**") değişiklik yapılmasına ilişkin Bakanlar Kurulu kararı ve buna ilişkin tebliğ 25 Ocak 2018 tarihli Resmi Gazete'de Bakanlar Kurulu tarafından yayınlanmıştır.

Yapılan değişiklikler 2 Mayıs 2018 itibarıyla yürürlüğe girecek olup yeni sınırlamalar uyarınca reel sektörün döviz üzerinden temin edebileceği krediler elde edilen döviz gelirlerine göre belirlenecek ve ayrıca bundan böyle dövize endeksli kredi kullanımı mümkün olmayacaktır.

Döviz Kredileri ve Döviz Endeksli Kredilere Getirilen Yasaklar

Türkiye'de yerleşik kişilerin Türkiye'den veya yurt dışından dövize endeksli kredi temin etmeleri yasaklanmıştır.

Türkiye'de yerleşik gerçek kişiler Türkiye'den veya yurt dışından döviz kredisi kullanamayacaktır.

Değişikliklerden önceki düzenleyici yasal çerçevenin aksine, döviz geliri olmayan Türkiye'de yerleşik kişilerin yurt dışından veya Türkiye'den döviz kredisi temin etmeleri yasaklanmıştır.

Döviz Kredisi Yasağının İstisnaları

Türkiye’de yerleşik kişilerin dövizde endeksli kredi temin etmeleri bütünüyle yasaklanmış olmakla birlikte, aşağıdaki hallerde döviz geliri olmayan Türkiye’de yerleşik kişilerin yurt dışından veya Türkiye’den döviz kredisi kullanmaları mümkündür:

- Kamu kurum ve kuruluşları, bankalar ile Türkiye’de yerleşik diğer finansal kuruluşlar tarafından kullanılacak döviz kredileri.
- Kullanım tarihinde kredi bakiyesi 15 Milyon ABD dolarının üzerinde olan Türkiye’de yerleşik kişilerin yerli ve yabancı finansal kuruluşlardan kullanacakları döviz kredileri.
- Yatırım teşvik belgesi kapsamında kredi almaları öngörülen Türkiye’de yerleşik kişiler tarafından kullanılacak döviz kredileri ile belirli makine ve cihazların finansmanı için kullanılacak döviz kredileri.
- (i) Uluslararası ilana çıkılan yurt içi ihalelere ilişkin faaliyetlerle ilgili olarak ihaleyi kazanan Türkiye’deki yerleşik kişilerin veya (ii) Savunma Sanayii Müsteşarlığı’nca onaylanan savunma sanayii projelerini üstlenen Türkiye’de yerleşik kişilerin kullanacakları döviz kredileri.
- Kamu özel işbirliği modeli kapsamında gerçekleştirilecek projeleri yürütmekle görevli olan Türkiye’de yerleşik kişilerce kullanılacak döviz kredileri.
- İhracat, transit ticaret, ihracat sayılan satış ve teslimler ile döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyetlere ilişkin bağlantılarını ve muhtemel döviz gelirlerini belgelendirmek kaydıyla, son 3 mali yılda döviz geliri olmayan Türkiye’de yerleşik kişilerin kullanacakları döviz kredileri. Şu kadar ki, bu döviz kredilerinin tutarları, ilgili krediyi kullanacak olan Türkiye’de yerleşik kişilerin belgelendirdikleri muhtemel döviz gelirleri toplamını aşamaz.
- İlgili Bakanlıkça belirlenecek olan diğer döviz kredileri.

Döviz geliri olan ancak kullanım tarihinde kredi bakiyeleri 15 Milyon ABD dolarının altında olan Türkiye’de yerleşik kişilerin kullanacağı döviz kredileri, kullanılmak istenen kredi tutarı ile mevcut kredi bakiyesi toplamının son 3 mali yılın döviz gelirleri toplamını aşmaması şartıyla kullanılabilir. Yurt dışından döviz kredisi kullandırılmasına aracılık yapan Türkiye’de yerleşik bankalar ile Türkiye’de yerleşik kişilere döviz kredisi kullandıran Türkiye’de yerleşik finansal kuruluşlar bu şartın sağlandığını kontrol etmekle yükümlüdür.

Türkiye’de yerleşik bankalar ve finansal kuruluşların yurt dışındaki şubeleri (bankaların off-shore şubeleri dahil, serbest bölge şubeleri hariç) tarafından kullandırılan kredi bakiyesinin kredi alanın son 3 mali yıl içinde elde ettiği döviz gelirlerinin toplamını aştığının sonradan tespit edilmesi halinde kullanılan kredilerin aşımına neden olan kısmı geri çağrılır veya TL krediye dönüştürülür.

Türkiye’de yerleşik bankalar ve finansal kuruluşlar ile ilgili Bakanlıkça belirlenecek diğer kişiler tarafından yurt dışında yerleşik kişilere döviz ve Türk Lirası kredisi açılması serbesttir.

Türkiye’de yerleşik bankalar ile finansal kuruluşlar birbirlerine kendi teamülleri çerçevesinde doğrudan veya uluslararası sendikasyona katılım yoluyla, vade sınırı bulunmaksızın döviz kredisi açabilirler.

Sınırlamalara İlişkin Detaylar

Yapılan değişikliklerle birlikte, döviz kredisi kullandırılması ve temini için yukarıda belirtilen koşulların sağlandığının tespit edilebilmesi adına 32 Sayılı Karar'da yapılan değişiklikler uyarınca iki yeni tanım takdim edilmiştir. Buna göre, Türkiye de yerleşik bir kişinin 'döviz geliri', "ilgili mevzuat ile belirlenen ihracat, transit ticaret, ihracat sayılan satış ve teslimler ile döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyetlerden elde edilen gelirleri" ve 'kredi bakiyesi', "yurt içinden ve yurt dışından temin edilen nakit döviz kredisi borçlarının geri ödemesi yapılmamış toplamını" ifade etmektedir. Ayrıca, bu değişikliklerin yürürlüğe girdiği tarihten önce kullanılmış olan döviz kredileri ve dövize endeksli krediler de 'kredi bakiye' hesaplamasına dahil edilecektir.

Tadil edilmiş haliyle 32 Sayılı Karar'ın geçici maddeleri uyarınca; değişikliklerin yürürlüğe girdiği tarihte açık bulunan ve kredi bakiyesi 15 Milyon ABD dolarının altında olan ve döviz geliri bulunmayan Türkiye'de yerleşik kişiler tarafından yurt içinden veya yurt dışından temin edilmiş olan döviz kredileri ve dövize endeksli krediler, tadil edilmiş 32 Sayılı Karar uyarınca genel yasağın istisnalarını teşkil eden krediler kapsamına girenler hariç olmak üzere, hiçbir şekilde döviz kredisi/dövize endeksli kredi olarak yenilenmeyecektir.

Sonuç

Son yıllarda reel sektörün yabancı para cinsi borçlanmalarında izlenen artış göz önünde bulundurulduğunda, 32 Sayılı Karar ve 2008-32/34 Sayılı Tebliğ'de yapılan değişikliklerin amacının döviz kuru dalgalanmalarına karşı Türkiye ekonomisini güçlendirmek ve daha etkin bir döviz kuru risk yönetimine olanak sağlamak olduğu görülmektedir.

Bu doğrultuda, 32 Sayılı Karar ve 2008-32/34 Sayılı Tebliğ'deki değişikliklerle düzenlenen döviz kredileri ve dövize endeksli kredilere ilişkin yasak ve kısıtlamaların başta küçük ve orta ölçekli işletmeler olmak üzere özel sektörde faaliyet gösteren tüm Türk şirketlerin finansal planlamalarına önemli etkileri olması beklenmektedir.

Belirtmek gerekir ki, Türkiye'de yerleşik şirketlerin yurtdışında tahvil ve bono (Eurobond) ihraç etmeleri 32 Sayılı Karar'ın 15. maddesinde düzenlenmiş olup söz konusu maddede herhangi bir değişiklik yapılmamıştır. Bu madde uyarınca Türkiye'de yerleşik şirketler yurtdışında serbestçe tahvil ve bono (Eurobond) ihraç edebilirler. Yukarıdaki döviz ve dövize endeksli TL kredilere ilişkin kısıtlamalar yurtdışında ihraç edilecek tahvil ve bonoyu (Eurobond) kapsamadığından Türkiye'de yerleşik şirketlerin, eskiden olduğu gibi, yurtdışında döviz cinsinden menkul kıymet ihraç etmeleri ve satışa sunmaları serbesttir.

This legal newsletter has been prepared for informational purposes only; it has not been prepared for advertising purposes or with the intention of creating an attorney-client relationship. It does not seek to provide information on all legal developments in Turkey with the quarter specified. None of the information contained in this legal newsletter shall constitute legal advice or anything akin thereto. To unsubscribe, email the editor: newsletter@pekin.pekin.com

© PEKIN & PEKIN 2018

t: +90 212 313 35 00 f: +90 212 313 35 35 e: postmaster@pekin-pekin.com

www.pekin-pekin.com